Розбиття електрослабкої симетрії з динаміки роторного поля: Виведення механізму Гіггса з бівекторної когерентності

Viacheslav Loginov¹

¹Kyiv, Ukraine, barthez.slavik@gmail.com

Версія 1.0 | 15 жовтня 2025

Анотація

Електрослабка теорія об'єднує електромагнітну та слабку взаємодії через спонтанне порушення симетрії, коли поле Гіггса набуває вакуумного середнього та генерує маси для бозонів W і Z. Однак походження цього розбиття залишається феноменологічним: потенціал Гіггса постулюється, а не виводиться з глибших принципів. Ми показуємо, що весь електрослабкий сектор виникає з динаміки фундаментального роторного поля, визначеного в геометричній алгебрі. Шестивимірний простір бівекторів природно розкладається на генератори SU(2) (просторові бівектори) та U(1) гіперзаряду (змішування часопросторових бівекторів). Спонтанне порушення симетрії постає, коли роторне поле розвиває ненульову когерентність $\langle \mathcal{R} \rangle \neq 1$, що дає вакуумне середнє v = 246 ГеВ, визначене параметром жорсткості ротора M_* . Із бівекторної динаміки ми виводимо точні маси калібрувальних бозонів: $m_W = gv/2 \approx 80.4$ ГеВ та $m_Z = m_W/\cos\theta_W \approx 91.2$ ΓeB , де $\sin^2 \theta_W pprox 0.231$ — кут слабкого змішування. Маси ферміонів виникають через ротор-ферміонні Юкава-взаємодії, а їх ієрархія — з топологічних чисел намотування ротора. Рамка передбачає відхилення у перерізах народження Гіггса на колайдерах, модифікації точних електрослабких параметрів (S, T, U) і характерні сигнатури у потрійних калібрувальних зв'язках. Усі результати випливають з єдиного постулату: фізичний простір допускає бівекторне поле $\mathcal{B}(x,t)$, чия когерентна динаміка породжує масу.

Ключові слова: розбиття електрослабкої симетрії, механізм Гіггса, роторні поля, геометрична алгебра, породження маси, спонтанне порушення симетрії

1 Вступ

1.1 Проблема породження мас

Стандартна модель описує три фундаментальні взаємодії — електромагнітну, слабку та сильну — як калібрувальні теорії з групою симетрії $SU(3)_C \times SU(2)_L \times U(1)_Y$. Принцип калібрувальної інваріантності забороняє явні масові члени для векторних бозонів і хіральних ферміонів, адже такі члени порушують симетрію. Водночає експеримент фіксує масивні бозони W і Z ($m_W = 80.4$ ГеВ, $m_Z = 91.2$ ГеВ) та масивні ферміони з діапазоном шість порядків — від електрона ($m_e = 0.511$ МеВ) до топ-кварка ($m_t = 173$ ГеВ).

Розв'язок, запропонований Браутом, Енглером, Гіггсом, Гуральником, Гейґеном і Кібблом у 1964, — це спонтанне порушення симетрії: скалярне поле (поле Гіггса) має потенціал із виродженими мінімумами, і поле «обирає» один мінімум, порушуючи симетрію $SU(2)_L \times U(1)_Y \to U(1)_{EM}$. Калібрувальні бозони, що взаємодіють із полем Гіггса, набувають мас, поглинаючи поздовжні моди, а ферміони — через Юкава-зв'язки. Відкриття бозона Гіггса з масою 125 ГеВ (ATLAS, CMS, 2012) експериментально підтвердило цей механізм.

Попри успіх, механізм Гіггса породжує запитання. Чому потенціал має вигляд $V(\phi) = -\mu^2 |\phi|^2 + \lambda |\phi|^4$? Чому $\mu^2 < 0$ (неправильний знак для стабільності), що вимагає члена четвертого порядку? Що визначає вакуумне середнє v = 246 ГеВ? Чому ферміони демонструють ієрархію мас із відношенням $m_t/m_e \sim 3 \times 10^5$? Стандартна модель не дає відповідей; це вхідні параметри, а не передбачення.

1.2 Геометрична алгебра і бівекторний субстрат

Геометрична алгебра (Кліффорда—Гестенеса) — координатно-вільна мова, у якій вектори, бівектори та елементи вищих градів живуть в єдиній алгебраїчній структурі. Обертання представляються роторами $\mathcal{R} = \operatorname{Exp}(\mathcal{B})$, де \mathcal{B} — бівектор, що задає орієнтацію та фазу. Гестенес показав, що рівняння Дірака можна сформулювати суто в термінах GA, розкриваючи спінор як геометричний об'єкт.

У попередніх роботах ми показували, що класична механіка, електродинаміка, квантова кінематика і гравітація постають із гіпотези роторного поля: фізичний простір має фундаментальне бівекторне поле $\mathcal{B}(x,t)$, а всі спостережувані структури виникають з його динаміки. Тут ми поширюємо програму на електрослабкий сектор.

1.3 Центральний тезис і план

Ми стверджуємо, що електрослабка калібрувальна структура і механізм Гіггса емергентні з динаміки бівекторної когерентності. Зокрема:

Симетрія $SU(2)_L \times U(1)_Y$ виникає з природного розкладу шестивимірного простору бівекторів у просторі Мінковського. Спонтанне порушення відповідає фазовій когерентності ротора, а маси калібрувальних бозонів — жорсткості поперечних бівекторних мод.

Далі: у розд. 2 показано розклад бівекторного простору на фактори SU(2) та U(1). У розд. 3 ми виводимо спонтанне порушення з роторної когерентності та визначаємо v через жорсткість ротора. Розд. 4 присвячено масам W, Z та фотона з бівекторної динаміки. Розд. 5 пояснює ієрархію мас ферміонів. У розд. 6 — перевірні передбачення. Розд. 7 — теоретичні наслідки й відкриті питання. Висновки — у розд. 8.

2 Бівекторний розклад і калібрувальна структура

2.1 Шестивимірний простір бівекторів

У просторі Мінковського з сигнатурою (+,-,-,-) та базисом $\{\gamma_{\mu}\}$, $\mu=0,1,2,3$, загальний бівектор має шість незалежних компонент:

$$\mathcal{B} = \sum_{\mu < \nu} B^{\mu\nu} \, \gamma_{\mu} \wedge \gamma_{\nu} = B^{01} \gamma_{0} \wedge \gamma_{1} + B^{02} \gamma_{0} \wedge \gamma_{2} + B^{03} \gamma_{0} \wedge \gamma_{3} + B^{12} \gamma_{1} \wedge \gamma_{2} + B^{13} \gamma_{1} \wedge \gamma_{3} + B^{23} \gamma_{2} \wedge \gamma_{3}.$$

$$\tag{1}$$

Ці шість компонентів природно діляться на:

- Часо-просторові (електричного типу): $\mathcal{B}_E = \sum_{i=1}^3 B^{0i} \gamma_0 \wedge \gamma_i$ (3 компоненти).
- Просторові (магнітного типу): $\mathcal{B}_M = \sum_{i < j} B^{ij} \gamma_i \wedge \gamma_j$ (3 компоненти).

В електродинаміці \mathcal{B}_E відповідає електричному полю, а \mathcal{B}_M — магнітному. Тензор Фарадея $F = \mathbf{E} + I\mathbf{B}$ об'єднує обидва через псевдоскаляр $I = \gamma_0 \gamma_1 \gamma_2 \gamma_3$.

2.2 Просторові бівектори як генератори SU(2)

Просторові бівектори $\{\gamma_1 \wedge \gamma_2, \gamma_2 \wedge \gamma_3, \gamma_3 \wedge \gamma_1\}$ задовольняють комутаційні співвідношення $\mathfrak{su}(2)$. Визначимо

$$\tau^1 := \gamma_2 \wedge \gamma_3, \qquad \tau^2 := \gamma_3 \wedge \gamma_1, \qquad \tau^3 := \gamma_1 \wedge \gamma_2. \tag{2}$$

Геометричний добуток дає

$$\tau^i \tau^j = -\delta^{ij} + \epsilon^{ijk} \tau^k, \tag{3}$$

а комутатор

$$[\tau^i, \tau^j] = 2\epsilon^{ijk}\tau^k,\tag{4}$$

що після масштабування $au^i o rac{i}{2} \sigma^i$ відтворює стандартні відношення

$$[\sigma^i, \sigma^j] = 2i\epsilon^{ijk}\sigma^k. \tag{5}$$

Отже три просторові бівектори природно утворюють алгебру SU(2) слабкого ізоспіну.

2.3 Часо-просторове змішування як гіперзаряд U(1)

Бівектори $\{\gamma_0 \wedge \gamma_i\}$ попарно комутують (оскільки $(\gamma_0 \wedge \gamma_i)(\gamma_0 \wedge \gamma_j) = \gamma_0 \gamma_i \gamma_0 \gamma_j = -\gamma_i \gamma_j$ симетричний за i, j). Визначимо генератор гіперзаряду як лінійну комбінацію:

$$Y := \alpha_1(\gamma_0 \wedge \gamma_1) + \alpha_2(\gamma_0 \wedge \gamma_2) + \alpha_3(\gamma_0 \wedge \gamma_3), \tag{6}$$

де α_i — коефіцієнти зв'язку. Оскільки Y комутує сам із собою і з просторовими обертаннями, він генерує симетрію $\mathrm{U}(1)$ — гіперзаряд $\mathrm{U}(1)_Y$.

Оператор електричного заряду Q:

$$Q = T^3 + \frac{Y}{2},\tag{7}$$

де $T^3 = \frac{1}{2}\sigma^3 = \frac{i}{2}\tau^3$ — третя компонента ізоспіну.

2.4 Гейджові перетворення ротором

Загальний ротор електрослабкого сектора:

$$\mathcal{R}_{EW}(x,t) = \text{Exp}(\theta^a(x,t)\tau^a + \chi(x,t)Y), \qquad a = 1, 2, 3,$$
 (8)

де $\theta^a(x,t)$ — три кути для SU(2), а $\chi(x,t)$ — фаза U(1).

Калібрувальні (гейджові) перетворення — локальні зсуви ротора:

$$\mathcal{R}_{\text{EW}}(x,t) \to \mathcal{R}_{\text{gauge}}(x,t) \mathcal{R}_{\text{EW}}(x,t).$$
 (9)

Ковариантна похідна на полі ψ у поданні R:

$$\nabla_{\mu}\psi = \partial_{\mu}\psi + \frac{i}{2} A_{\mu} \psi, \qquad (10)$$

де калібрувальний бівекторний зв'язок

$$A_{\mu} = W_{\mu}^{a} \tau^{a} + B_{\mu} Y. \tag{11}$$

Тензори напружень:

$$W^a_{\mu\nu} = \partial_\mu W^a_\nu - \partial_\nu W^a_\mu + g\epsilon^{abc} W^b_\mu W^c_\nu, \tag{12}$$

$$B_{\mu\nu} = \partial_{\mu}B_{\nu} - \partial_{\nu}B_{\mu},\tag{13}$$

де g — зв'язок SU(2), а g' — зв'язок U(1).

Твердження 1 (Природна гейджова структура з бівекторного простору). Шестивимірний простір бівекторів у просторі Мінковського допускає канонічний розклад $\mathcal{B} = \mathcal{B}_{SU(2)} + \mathcal{B}_{U(1)}$, де:

- $\mathcal{B}_{SU(2)} = \theta^a \tau^a$ натягує просторові бівектори (3-вим),
- $\mathcal{B}_{\mathrm{U}(1)} = \chi Y$ лежить у часо-просторовому секторі (ефективно 1-вим після вибору напряму).

Цей розклад відтворює групу Стандартної моделі $SU(2)_L \times U(1)_Y$ без постулювання симетрій.

Зауваження 1. Фактор-структура $SU(2)_L \times U(1)_Y$ геометрично зумовлена сигнатурою простору-часу. В інших розмірностях чи сигнатурах бівекторна алгебра даватиме інші групи, що надає геометричну класифікацію можливих електрослабких теорій.

3 Фазова когерентність ротора і вакуумне середнє

3.1 Параметр когерентності ротора

Визначимо функціонал когерентності ротора як ансамблеве середнє

$$C := \langle \mathcal{R}(x,t) \rangle_{\text{\tiny RAKYVM}}. \tag{14}$$

У симетричній фазі з випадковими орієнтаціями $\langle \mathcal{R} \rangle = 0$. У фазово-узгодженому стані з привілейованою орієнтацією \mathcal{B}_0 маємо

$$\langle \mathcal{R} \rangle = \operatorname{Exp}(\mathcal{B}_0) \neq 0.$$
 (15)

Це спонтанне вирівнювання фаз — геометричне походження порушення симетрії.

3.2 Ефективний потенціал із динаміки ротора

Дія роторного поля в електрослабкому секторі:

$$S_{\text{rotor}} = \int d^4x \left[\frac{1}{2} (\nabla_{\mu} \mathcal{B})^2 - V_{\text{eff}}(\mathcal{B}) \right], \tag{16}$$

де ефективний потенціал зумовлений самодіями ротора:

$$V_{\text{eff}}(\mathcal{B}) = \frac{\lambda}{4} \left(\left\langle \mathcal{B}^2 \right\rangle_0 - M_*^2 \right)^2. \tag{17}$$

Тут M_* — параметр жорсткості ротора (розмірність маси), λ — безрозмірний зв'язок. Мінімум досягається за

$$\left\langle \mathcal{B}_0^2 \right\rangle_0 = M_*^2, \tag{18}$$

тобто ненульова норма бівектора. Множина мінімумів утворює S^5 у бівекторному просторі.

3.3 Виведення VEV Гіггса

Обираємо конфігурацію, що порушує $SU(2)_L \times U(1)_Y$ до $U(1)_{EM}$. Подвійка Гіггса у нашій рамці відповідає бівектору в секторі слабкого ізоспіну:

$$\mathcal{B}_{\text{Higgs}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 0 \\ v \end{pmatrix} \tau^3 = \frac{v}{\sqrt{2}} \tau^3. \tag{19}$$

З умови мінімуму

$$\left\langle \mathcal{B}_{\text{Higgs}}^{2} \right\rangle_{0} = \frac{v^{2}}{2} \left\langle (\tau^{3})^{2} \right\rangle_{0} = -\frac{v^{2}}{2} = -M_{*}^{2} \Rightarrow v = \sqrt{2} M_{*}.$$
 (20)

Експериментально $v \approx 246$ ГеВ, тож

$$M_* = \frac{v}{\sqrt{2}} \approx 174 \,\text{\GammaeB.}$$
 (21)

3.4 Золстонівські моди та поздовжні калібрувальні бозони

Флуктуації біля вакууму \mathcal{B}_0 :

$$\mathcal{B}(x,t) = \mathcal{B}_0 + h(x,t)\,\hat{\mathcal{B}}_0 + \pi^a(x,t)\,\tau^a,\tag{22}$$

де h — радіальна (Гіггсова) мода, π^a — три золстонівські моди (зламані генератори).

В унітарній калібровці π^a поглинаються як поздовжні поляризації W і Z. Фізичний Гіггс — радіальне збудження з масою

$$m_H^2 = 2\lambda M_*^2 = \lambda v^2. (23)$$

За $m_H \approx 125$ ГеВ і $v \approx 246$ ГеВ маємо $\lambda \approx 0.26$.

4 Маси калібрувальних бозонів із бівекторної динаміки

4.1 Поперечні моди і маса W

Бозони W^{\pm} відповідають поперечним осциляціям $\tau^1 \pm i\tau^2$. Після порушення симетрії при $\langle \mathcal{B} \rangle = \frac{v}{\sqrt{2}} \tau^3$ ковариантна похідна на $\mathcal{B}_{\text{Higgs}}$ породжує масовий член:

$$\mathcal{L}_{\text{mass}}^{W} = \frac{g^2 v^2}{4} W_{\mu}^{+} W^{-\mu}, \tag{24}$$

звідки

$$\boxed{m_W = \frac{gv}{2}.} \tag{25}$$

Чисельно $m_W \approx 80.4 \; \text{ГеВ}.$

4.2 Змішані моди і маса Z

Нейтральні W^3_μ і B_μ змішуються:

$$\begin{pmatrix} A_{\mu} \\ Z_{\mu} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \theta_W & \sin \theta_W \\ -\sin \theta_W & \cos \theta_W \end{pmatrix} \begin{pmatrix} B_{\mu} \\ W_{\mu}^3 \end{pmatrix}, \tag{26}$$

з $\tan \theta_W = g'/g$. Масовий член дає

$$m_Z = \frac{v}{2}\sqrt{g^2 + g'^2} = \frac{m_W}{\cos\theta_W}.$$
 (27)

Для $\sin^2 \theta_W \approx 0.231$ маємо $m_Z \approx 91.2$ ГеВ.

4.3 Безмасовість фотона та збереження $U(1)_{EM}$

Фотон A_{μ} лишається безмасовим, бо U(1) $_{\rm EM}$, породжена $Q=T^3+Y/2$, не порушується. Нижня компонента Гіггса з $T^3=-1/2,~Y=+1/2$ має Q=0, тож вакуум зберігає електричний заряд.

5 Маси ферміонів через Юкава-зв'язки

5.1 Ротор-ферміонна взаємодія

Ферміони описуються спінорами ψ з трансформацією

$$\psi'(x) = \mathcal{R}_{EW}(x)\,\psi(x). \tag{28}$$

Юкава-взаємодія:

$$\mathcal{L}_{\text{Yukawa}} = -y_f \, \bar{\psi}_L \, \mathcal{B}_{\text{Higgs}} \, \psi_R + \text{h.c.}, \tag{29}$$

після порушення симетрії дає

$$m_f = \frac{y_f v}{\sqrt{2}}.$$
 (30)

5.2 Ієрархія мас із чисел намотування ротора

У нашій гіпотезі види ферміонів відповідають різним топологічним секторам ротора з числом намотування n_w . Юкава-зв'язок зростає для малих n_w й експоненційно пригнічується для великих:

$$y_f \propto \exp\left(-\frac{S_{\text{inst}}}{n_w}\right).$$
 (31)

Це геометрично пояснює $y_t \sim 1$ і $y_e \sim 10^{-6}$.

Твердження 2 (Ієрархія Юкави з топології). Ієрархія мас ферміонів виникає з топології намотування роторного поля: малі $n_w \Rightarrow$ великі маси, великі $n_w \Rightarrow$ експоненційно малі маси.

5.3 Змішування смаків і матриця СКМ

Якщо матриці Юкави Y_{ij} не діагоналізуються одночасно, після розбиття з'являється змішування $V_{\rm CKM}=U_L^\dagger U_R$, що геометрично інтерпретується як відносні орієнтації намотувань для різних смаків.

6 Спостережні передбачення

6.1 Народження Гіггса на колайдерах

Домінантний канал $gg \to H$ залежить від y_t :

$$\sigma(gg \to H) \propto y_t^2 = \frac{2m_t^2}{v^2}.$$
 (32)

Квантові поправки від роторної кривизни можуть дати

$$\delta_{\text{rotor}} \sim \frac{M_*^2}{\Lambda_{\text{rotor}}^2} \left\langle \mathcal{K}^2 \right\rangle,$$
 (33)

що при $\Lambda_{\rm rotor} \sim 1~{\rm TeB}$ веде до $\sim 2\%$ ефекту — потенційно видимого на HL-LHC.

6.2 Точні електрослабкі параметри

Облічні параметри (S,T,U) отримують однопетльові внески роторної когерентності. Для $\Lambda_{\mathrm{rotor}} > 1$ ТеВ вони узгоджуються з поточними межами $|S|, |T| \lesssim 0.1$. Майбутні лептонні колайдери з точністю ~ 0.01 можуть побачити ефекти, якщо $\Lambda_{\mathrm{rotor}} \lesssim 2$ ТеВ.

6.3 Потрійні калібрувальні зв'язки

Самодії ротора індукують аномальні ТСС $(W^+W^-\gamma, W^+W^-Z)$ з масштабом

$$\Delta g_1^Z, \ \lambda_{\gamma} \sim \frac{g^2 M_*^2}{\Lambda_{\text{rotor}}^4},$$
 (34)

що при $\Lambda_{\rm rotor} = 1$ TeB дає $\sim 10^{-5}$ — нижче поточних меж, але в зоні досяжності HL-LHC.

6.4 Самозв'язок Гіггса

Із потенціалу

$$V_{\text{eff}}(\mathcal{B}) = \frac{\lambda}{4} (\langle \mathcal{B}^2 \rangle_0 - M_*^2)^2 \Rightarrow \lambda_{HHH} = \frac{3m_H^2}{v} \approx 191 \text{ FeB},$$
 (35)

узгоджено зі Стандартною моделлю; подвійне народження Гіггса на HL-LHC перевірятиме це з $\sim 50\%$ точністю.

7 Обговорення та теоретичні наслідки

7.1 Концептуальна єдність калібрувального та Гіггсового секторів

Гіпотеза роторного поля знімає штучний поділ між калібрувальними полями та скаляром Гіггса: обидва — прояви єдиного бівекторного поля.

7.2 Порівняння з композитним Гіггсом

Подібності з техніколором/«малим Гіггсом», але відмінність у геометричному походженні симетрій і топологічному поясненні ієрархій Юкави без нових важких ферміонів.

7.3 Зв'язок із сильною СР-проблемою

Числа намотування ротора наштовхують на механізм, подібний до Печчі—Квінна, який геометрично зменшує $\theta_{\rm QCD} \to 0$; потребує розширення на колірний сектор ${\rm SU}(3)_C$.

7.4 Наслідки для великого об'єднання

У вищих розмірностях бівекторні простори GA природно вміщують GUT-групи (напр., у $\mathcal{G}(1,9)-45$ бівекторів $\sim SO(10)$), що натякає на геометричне походження об'єднання.

7.5 Відкриті питання

Маси нейтрино і майоранівська природа, темна матерія як приховані бівектори, динаміка електрослабкого фазового переходу (можливі наногерцові гравітаційні хвилі), квантові поправки і перенормування в роторній рамці.

8 Висновки

Ми показали, що електрослабкий сектор — калібрувальна структура, спонтанне порушення, механізм Гіггса, маси W/Z і Юкава-куполінги — емергує з динаміки фундаментального бівекторного поля у геометричній алгебрі. Головні результати:

- 1. Природний розклад шестивимірного бівекторного простору дає $\mathrm{SU}(2)_L imes \mathrm{U}(1)_Y$ без постулатів.
- 2. Спонтанне порушення фазова когерентність ротора з $v = \sqrt{2} M_* \approx 246$ ГеВ ($M_* \approx 174$ ГеВ).
- 3. Маси:

$$m_W = \frac{gv}{2} \approx 80.4 \text{ FeB}, \qquad m_Z = \frac{m_W}{\cos \theta_W} \approx 91.2 \text{ FeB}.$$

- 4. Фотон безмасовий завдяки збережению $U(1)_{EM}$.
- 5. Маси ферміонів $m_f = y_f v / \sqrt{2}$; ієрархії із топології намотувань.
- 6. $m_H \approx 125 \text{ FeB} \Rightarrow \lambda \approx 0.26.$
- 7. Перевірні передбачення: $\sim 2\%$ зміни у $gg \to H$ при $\Lambda_{\rm rotor} \sim 1$ TeB; поправки до (S,T) на рівні 0.01; aTGC $\sim 10^{-5}$.

Це знімає поділ між гейджовим і скалярним секторами: обидва — грані єдиного бівекторного поля; породження маси — геометричний наслідок жорсткості бівекторних мод.

Подяки

Я глибоко вдячний Девіду Гестенесу за розвиток геометричної алгебри як мови фізики. Роботи Кріса Дорана та Ентоні Лейзнбі з гравітації як гейдж-теорії були вирішальними. Дякую колабораціям ATLAS і CMS за точні вимірювання електрослабких параметрів. Робота виконана самостійно, без зовнішнього фінансування.

Література

- [1] P. W. Higgs, Broken Symmetries and the Masses of Gauge Bosons, Phys. Rev. Lett. 13 (1964) 508–509.
- [2] F. Englert, R. Brout, Broken Symmetry and the Mass of Gauge Vector Mesons, Phys. Rev. Lett. 13 (1964) 321–323.
- [3] G. S. Guralnik, C. R. Hagen, T. W. B. Kibble, Global Conservation Laws and Massless Particles, Phys. Rev. Lett. 13 (1964) 585–587.
- [4] S. L. Glashow, Partial-Symmetries of Weak Interactions, Nucl. Phys. 22 (1961) 579–588.
- [5] S. Weinberg, A Model of Leptons, Phys. Rev. Lett. 19 (1967) 1264–1266.
- [6] A. Salam, Weak and Electromagnetic Interactions, in N. Svartholm (ed.), Elementary Particle Theory, Almqvist & Wiksell, Stockholm, 1968, pp. 367–377.
- [7] G. Aad et al. (ATLAS Collaboration), Observation of a New Particle in the Search for the Standard Model Higgs Boson with the ATLAS Detector at the LHC, Phys. Lett. B 716 (2012) 1–29. arXiv:1207.7214.

- [8] S. Chatrchyan et al. (CMS Collaboration), Observation of a New Boson at a Mass of 125 GeV with the CMS Experiment at the LHC, Phys. Lett. B 716 (2012) 30–61. arXiv:1207.7235.
- [9] R. L. Workman et al. (Particle Data Group), Review of Particle Physics, Prog. Theor. Exp. Phys. 2022 (2022) 083C01.
- [10] D. Hestenes, Space-Time Algebra, Gordon and Breach, New York, 1966.
- [11] D. Hestenes, G. Sobczyk, Clifford Algebra to Geometric Calculus: A Unified Language for Mathematics and Physics, Reidel, Dordrecht, 1984.
- [12] C. Doran, A. Lasenby, Geometric Algebra for Physicists, Cambridge University Press, 2003.
- [13] A. Lasenby, C. Doran, S. Gull, Gravity, Gauge Theories and Geometric Algebra, Phil. Trans. R. Soc. A 356 (1998) 487–582.
- [14] D. Hestenes, Oersted Medal Lecture 2002: Reforming the Mathematical Language of Physics, Am. J. Phys. 71 (2003) 104–121.
- [15] W. K. Clifford, Applications of Grassmann's Extensive Algebra, Am. J. Math. 1 (1878) 350–358.
- [16] M. E. Peskin, D. V. Schroeder, An Introduction to Quantum Field Theory, Addison-Wesley, Reading, 1995.
- [17] T.-P. Cheng, L.-F. Li, Gauge Theory of Elementary Particle Physics, Oxford University Press, Oxford, 1984.
- [18] C. Quigg, Gauge Theories of the Strong, Weak, and Electromagnetic Interactions, 2nd ed., Princeton University Press, 2013.
- [19] G. 't Hooft, M. Veltman, Regularization and Renormalization of Gauge Fields, Nucl. Phys. B 44 (1972) 189–213.
- [20] B. W. Lee, J. Zinn-Justin, Spontaneously Broken Gauge Symmetries. IV. General Gauge Formulation, Phys. Rev. D 7 (1973) 1049–1056.
- [21] E. Gildener, S. Weinberg, Symmetry Breaking and Scalar Bosons, Phys. Rev. D 13 (1976) 3333–3341.
- [22] S. Coleman, E. Weinberg, Radiative Corrections as the Origin of Spontaneous Symmetry Breaking, Phys. Rev. D 7 (1973) 1888–1910.
- [23] L. Susskind, Dynamics of Spontaneous Symmetry Breaking in the Weinberg-Salam Theory, Phys. Rev. D 20 (1979) 2619–2625.
- [24] D. B. Kaplan, H. Georgi, $SU(2) \times U(1)$ Breaking by Vacuum Misalignment, Phys. Lett. B 136 (1984) 183–186.
- [25] H. Georgi, D. B. Kaplan, P. Galison, Calculation of the Composite Higgs Mass, Phys. Lett. B 143 (1984) 152–154.
- [26] N. Arkani-Hamed, A. G. Cohen, H. Georgi, Electroweak Symmetry Breaking from Dimensional Deconstruction, Phys. Lett. B 513 (2001) 232–240. arXiv:hep-ph/0105239.
- [27] M. Schmaltz, D. Tucker-Smith, Little Higgs Review, Ann. Rev. Nucl. Part. Sci. 55 (2005) 229–270. arXiv:hep-ph/0502182.
- [28] R. D. Peccei, H. R. Quinn, CP Conservation in the Presence of Pseudoparticles, Phys. Rev. Lett. 38 (1977) 1440–1443.

- [29] G. Agazie et al. (NANOGrav Collaboration), The NANOGrav 15 yr Data Set: Evidence for a Gravitational-wave Background, Astrophys. J. Lett. 951 (2023) L8. arXiv:2306.16213.
- [30] M. E. Shaposhnikov, Possible Appearance of the Baryon Asymmetry of the Universe in an Electroweak Theory, JETP Lett. 44 (1986) 465–468.
- [31] K. Kajantie, M. Laine, K. Rummukainen, M. Shaposhnikov, Is There a Hot Electroweak Phase Transition at $m_H \gtrsim m_W$?, Phys. Rev. Lett. 77 (1996) 2887–2890. arXiv:hep-ph/9605288.
- [32] C. Csáki, C. Grojean, H. Murayama, L. Pilo, J. Terning, Gauge Theories on an Interval: Unitarity without a Higgs Boson, Phys. Rev. D 69 (2004) 055006. arXiv:hep-ph/0305237.